

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу
квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00188/6/2020-03

Датум: 14. 05. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

Висока школа струковних студија
за образовање васпитача и тренера
Суботица

Примљено: 27.05.2021.				
ОРГАН	Орг. јед.	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРЕДНОСТ
		679-01/21		

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00188/5/2020-03 од 14. 05. 2021. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма

Мастер струковне студије (МСС) – Мастер струковни васпитач за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Висока школа струковних студија за образовање васпитача и тренера у Суботици**, са седиштем у Суботици, у улици Банијска 67, ПИБ: 100847552, Матични број: 08058482.

Како је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” број 13/2019), студијски програм **Мастер струковне студије (МСС) – Мастер струковни васпитач** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Педагошке и андрагошке науке, за упис **24 (двадесет четири) студента** у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и
проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу
квалитета

Број: 612-00-00188/5/2020-03

Датум: 14. 05. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

Висока школа струковних студија
за образовање васпитача и тренера
Суботица

Примљено: 27.05.2021.				
ОРГАН	Орг. јед.	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРЕДНОСТ
		678-01/21		

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 13. 05. 2021. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
Мастер струковне студије (МСС) – Мастер струковни васпитач

Утврђује се да **Висока школа струковних студија за образовање васпитача и тренера у Суботици**, са седиштем у Суботици, у улици Банијска 67, ПИБ: 100847552, Матични број: 08058482, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Мастер струковне студије (МСС) – Мастер струковни васпитач**, и то у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Педагошке и андрагошке науке, за упис **24 (двадесет четири) студента** у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа **Висока школа струковних студија за образовање васпитача и тренера у Суботици** (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Суботици, у улици Банијска 67, је дана 29. 06. 2020. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Мастер струковне студије (МСС) – Мастер струковни васпитач** под бројем 612-00-00188/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета образовала је Поткомисију за образовно-

научно поље Друштвено-хуманистичке науке (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 24. 12. 2020. године, а директор Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 28. 12. 2020. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији студијског програма увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 16. 03. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираних студијског програма, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију студијског програма (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији студијског програма из диспозитива.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија), на седници одржаној 13. 05. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела је **Одлуку о акредитацији студијског програма Мастер струковне студије (МСС) – Мастер струковни васпитач** (у даљем тексту: СП), који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” број 13/2019) дана 29. 06. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Стандард 1: Структура студијског програма

Рецензентска комисија у свом извештају констатује: Студијски програм садржи све елементе предвиђене Законом и стандардима.

Студијски програм Мастер струковних студија Васпитач деце предшколског узраста представља II степен образовања у високошколској установи у двогодишњем трајању (четири семестра) и носи 120 ЕСПБ бодова. Структуру студијског програма чине две групе предмета: обавезни и изборни предмети, као и стручна пракса (у II и III семестру - 180 сати) коју студент реализује у предшколској установи и завршни (мастер) рад. Однос између обавезних и изборних предмета је у складу са прописаним стандардом (30% изборних предмета), под условом да се предмети који се односе на мастер рад рачунају 50% као изборни предмети. У структури студијског програма доминирају стручно – апликативни и стручни предмети, што одговара стандардима струковног образовања.

Обавезни предмети су конципирани тако да пружају студентима знања, вештине и умења из области савремених предшколских курикулума, педагошке дијагностике, рачунарског мишљења, инклузивних програма, комуниколошких вештина, интегрисаних методичких поступака неопходних за разумевање односа детета према природној и друштвеној средини, за увођење детета у свет писане речи (почетног читања и писања),

математичког, логичког и хеуристичког мишљења, као и за разумевање односа детета и уметности (ликовној и музичкој култури, драмској уметности), као и потребама детета за перцептивним и моторним активностима. Обавезни предмети омогућавају будућем мастер струковном васпитачу да стекне потребне компетенције за реализацију и остваривање општих циљева предшколског програма, за допринос целовитом развоју детета, холистичког приступа детету, стварање услова за развој његових способности и особина личности, проширивање искуства, изграђивање сазнања о себи, другим људима и свету.

Изборни предмети омогућавају студентима да се усавршавају у најужим областима које су у складу са њиховим личним афинитетима и потребама радног места. Изборни предмети помажу студентима у изграђивању вештина компетентне педагошке комуникације, стратегија активног, интерактивног и кооперативног учења, стварању подстицајне средине за учење која омогућава предшколском детету слободу избора у доношењу одлука, развој самосталности, креативности, стваралаштва, писмености, критичког мишљења и конструктивног решавања проблема.

Стручна пракса омогућава студентима практичну примену стечених знања, вештина, умења, стратегија и метода рада у функцији будућег занимања струковног мастер васпитача.

Завршни (мастер) рад подразумева примену истраживачких поступака и реализацију пројеката у раду са децом, при чему оспособљава студенте за адекватну евалуацију и критички однос према сопственој пракси и за адекватну презентацију сопствених стручно – практичних и истраживачких достигнућа.

Студијски програм мастер струковни васпитач афирмише интерактивне облике рада, самосталност у раду студената, подстиче студенте на креативан и стваралачки приступ, развија критички однос према понуђеним моделима васпитно-образовног рада са децом, подстиче дивергентне облике мишљења, способност долажења до нових, креативних решења и сл.

Методе извођења наставе су: предавања и вежбе, радионичарски рад, дискусије, рад у малим групама, тимски рад, самостално истраживање, менторски рад, студијско-истраживачки радови, израда и рад на пројекту, самосталне и тимске презентације, итд.

Ипак, детаљнија анализа показује да је студијски програм конципиран тако да само делимично пружа студентима најновија научна, стручна и практична сазнања из области васпитања деце раног узраста у предшколским установама; изостављени су садржаји који се односе на „Године узлета“ - актуелну концепцију рада у предшколским установама, према Правилнику о општим основама предшколског програма Године узлета.

Стандард 2: *Сврха студијског програма*

Сврха студијског програма јесте образовање студената за препознатљиву професију Васпитача деце предшколског узраста, на 2. нивоу високог образовања Мастер струковних студија.

Национални Савет за Високо образовање Републике Србије донео је Правилник о изменама и допунама Правилника о стандардима у поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма (Сл.Гл. Републике Србије, број 86, од 21.октобра 2016.) којим је утврђен Оквир квалификација које означавају завршетак Мастер струковних студија, а стичу их студенти: који су показали знање и разумевање у области васпитања и образовања деце предшколског узраста које допуњује знање стечено на основним струковним студијама и представља основу за развијање критичког мишљења и примену знања у пракси предшколских и других установа у којима се остварује васпитно образовни рад са децом предшколског узраста; који су у стању да

примене знање у решавању проблема у новом и непознатом окружењу у ширим областима унутар образовно-научног поља друштвено-хуманистичких наука, у области педагошких и андрагошких наука; који имају способност да интегришу знања, решавају сложене проблеме и да расуђују на основу доступних информација које садрже промишљање о друштвеним и етичким одговорностима повезаним са њиховом применом у пракси и васпитно-образовном раду, истраживањем, тимским радом у предшколским и другим установама; који су оспособљени за решавање практичних проблеме и ситуације у самим предшколским установама; који показују способност да наставе целоживотно, континуирано стручно усавршавање, у складу са принципима перманентног образовања у „Европском друштву знања“ и „Европском простору високог образовања“, у складу са Болоњским процесом.

Студијски програм остварује своју функцију образовања високостручног и професионалног васпитача са изграђеним компетенцијама креатора, практичара, евалуатора и истраживача сопствене праксе кроз практиковање, вежбање развијање, усавршавање, квалитативно проширивање компетенција стечених на основним струковним студијама и кроз изграђивање нових комплекснијих компетенција, карактеристичним за други ниво високог образовања, посебно интегрисано-методичких и савремених трансферзалних и трансверабилних и креативних вештина, знања и способности. Укључивањем проширених компетенција инклузивне праксе овај студијски програм даје потпору заједнице на путу ка инклузивном друштву.

Значајан аспект студијског програма је повезивање теорије и праксе васпитно-образовног рада кроз стручну праксу студената у предшколској установи, њиховом самосталном раду са децом предшколског узраста, организацијом и вођењем практично стручних истраживања и пројеката у самој предшколској установи за циљем унапређивања система предшколског васпитања и образовања. Рад на Интегрисано-методичком пројекту у вртићу за студента представља синтезу свих изграђених знања, вештина, умења, ставова, вредности, стратегија, метода и техника и њихово подизање на виши ниво професионалног квалитета.

Сврхом студијског програма уважавају се савремена достигнућа теорије и праксе која су актуализовала потребу проширења компетенција васпитача и њиховог подизања на виши ниво квалитета, у складу са квалитативним променама у предшколским курикулумима (конструктивистичко-интеракционистички приступ, поимање предшколског курикулума као интегративно, трансакцијско – трансформационог система, отвореност, развојност и интегрисаност као основне карактеристике савременог предшколског курикулума итд.).

Сврха студијског програма састоји се у стварању адекватних услова и могућности за наставак школовања свршених студената Високе школе струковних студија за образовање васпитача и тренера на вишем нивоу (другом степену) – Мастер струковним студијама.

Може се констатовати да је сврха студијског програма јасно дефинисана, да је у складу са задацима установе и да обезбеђује стицање одговарајућих компетенција.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Циљеви студијског програма Васпитач деце предшколског узраста (Мастер струковне студије) односе се на оспособљавање студената за разумевање и примену знања и вештина неопходних за успешно креирање, планирање, програмирање и реализацију рада са децом предшколског узраста, али и више нивое таксономије васпитно-образовних циљева и задатака, као што су: анализа, синтеза и евалуација - вредновање постигнућа у

развоју и учењу деце. Посебна пажња поклања се изграђивању нових методичких вештина струковних васпитача путем којих се повећава квалитет саме васпитно-образовне праксе. Циљеви програма су оријентисани на усавршавање компетенција васпитача као креатора, реализатора-практичара, евалуатора и истраживача сопствене праксе (рефлексивног практичара).

Циљеви студијског програма односе се на проширивање старих и стицање нових увида у различите приступе, факторе и значај интеракције, на развијање отворене и флексибилне комуникације, на еластичност у односима и у организацијској култури. Подразумевају овладавање и практиковање вештина комуникације, потребу и могућност остваривања партнерских односа породице и васпитача, изграђивање вештина препознавања, разумевања и уважавања потреба и очекивања родитеља у односу на развој и учење деце.

Поред општих, дефинисани су и специфични циљеви студијског програма. Дефинисани циљеви овог програма указују на компетенције и вештине које студенти треба да стекну.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Рецензентска комисија констатује да: Савладавањем студијског програма Мастер струковни васпитач (мастер струковне студије, 2. нивоа) студент стиче опште и предметно-специфичне компетенције које су у функцији квалитетног остваривања васпитно-образовне делатности (рада са децом предшколског узраста).

Савладавањем студијског програма Мастер струковни васпитач, студент стиче следеће Опште компетенције:

- познавање и коришћење страног језика;
- способност анализе, синтезе и предвиђања решења и последица у проблемским ситуацијама;
- способност овладавања методама, поступцима и процесима практично-стручних, акционих, евалуационих, инегрисано-методичких и других стручних истраживања;
- способност развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа;
- способност примене изграђених знања, вештина, умења, ставова, стратегија у пракси васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста;
- комуникационе способности (вештине вербалне и невербалне комуникације), као и вештине остваривања сарадње и партнерског односа са ужим социјалним и међународним окружењем у функцији подстицања и заштите права, развоја и учења детета;
- познавање и примењивање принципа професионалне етике.

Генеричке компетенције за основне струковне студије су проширене и систематизоване за други степен Мастер струковних студија за васпитаче деце предшколског узраста, и односе се на: 1) Организацију учења и подучавања; 2) Тимски рад; 3) Планирање, праћење и документовање васпитно-образовне активности; 4) Организационе вештине и педагошко вођење групе; 5) Знање везано за развојне и друге особине и потребе све деце; 6) Познавање система предшколског васпитања и образовања; 7) Коришћење информационалних и комуникационих технологија у образовању; 8) Планирање сопственог професионалног развоја; 9) Специфичне компетенције, знања и вештине – ликовно, музика, говор, драма, физичке и здравствене компетенције; 10) Социјалну инклузију и различитост; 11) Трансверабилне и трансферзалне вештине.

Савладавањем студијског програма Мастер струковни васпитач, студент стиче предметно-специфичне компетенције (знања, вештине, способности, умења, ставове,

вредности, стратегије, методе, технике рада дефинисане преко исхода учења на појединачним предметима), као што су: способност темељног познавања и разумевања струке васпитача предшколске деце; вештина решавања конкретних проблема уз употребу стручних метода и поступака; стратегије повезивања основних знања из различитих области и њихове примене; умеће праћења и примене новина у струци; познавање и разумевање развоја вештина и спретности у употреби знања у подручју рада са предшколском децом; оспособљеност студената за успешно развијање, креирање, реализацију и евалуацију припремног предшколског курикулума, а на основу савремених педагошких теорија; - способност специјализаната да стварају подстицајну средину за развој и услове за пројектно – истраживачко учење деце; отвореност за иновативна решења у пољу васпитно-образовног рада са децом; оспособљеност за остваривање кључне улоге у процесу припреме детета за полазак у школу у институционалном контексту; изграђеност стручних компетенција за остваривање партнерског односа са родитељима, школом, културним, здравственим и другим институцијама и друштвеним чиниоцима и актерима васпитно образовног процеса; оспособљеност студената за квалитетну и стручну примену визуелних медија у раду са предшколском децом.

Предметно специфичне компетенције за студијски програм Мастер струковни васпитач деце предшколског узраста дате су у оквиру Књиге предмета као исходи учења који су мерљиви.

По завршетку студијског програма Мастер струковни васпитач, очекује се да ће свршени студент бити способан да: креира, планира, програмира, реализује и евалуира васпитно-образовни рад са предшколском децом; имплементира Опште основе предшколског програма и прилагођава их разноврсним типовима установа и програма; креира сопствени програм васпитно-образовног рада (задржавајући језгро Општих основа) који носи лични печат и као показатељ специфичног квалитета чини основу за унапређивање теорије и праксе предшколског васпитања и образовања; решава проблеме који настају у педагошкој комуникацији и сложеној интеракцији „дете-родитељ-васпитач“; посматра и прати развој деце, њихове потребе и интересовања и уграђује их у процес планирања и програмирања рада; дизајнира подстицајни развојни курикулум и васпитну средину за учење у којој ће деци бити омогућено да испробавају различита решења, експериментишу, трагају за решењем проблема; моделује групне интеракције деце у инклузивној васпитној групи и ефикасно ради у интердисциплинарном тиму (на креирању и реализовању Индивидуалних образовних планова); подстиче код деце: стварање позитивне слике о себи, развијање поверења у друге, одговорности, унутрашње мотивације и аутентичног, уметничко-естетског, креативног изражавања и деловања (визуелна, аудитивна и драмска експресија); развијање интелектуалних капацитета, у складу са развојним потребама, могућностима и интересовањима детета; развијање језичких и комуникативних способности и стваралаштва, социјалних и моралних вредности у складу са хуманим вредностима и толеранцијом на породичне, културолошке, етничке и верске разичитости; успешно презентује резултате свога рада, евалуира сопствену праксу и контролише и унапређује сопствени професионални развој (Кроз Студијско-истраживачки рад студент ради практично истраживање, стручно или акционо истраживање у васпитној групи предшколске установе у облику Интегрисано-методичког пројекта у коме анализира, вреднује и евалуира методички проблем).

Може се констатовати да су опште и специфичне компетенције углавном у складу са структуром и садржајем студијског програма и да су усклађене са исходима. Међутим, садржаји предмета нису у довољној мери усмерени на развијање компетенција васпитача, сходно Правилнику о компетенцијама за професију васпитач и њихов професионални

развој. Такође, изостављени су садржаји који уважавају актуелну концепцију рада у предшколским установама, према Правилнику о општим основама предшколског програма Године узлета, тако да је под знаком питања оспособљавање васпитача за имплементацију нових основа предшколског програма.

Постоји прилог Додатак дипломи са одговарајућим елементима.

Стандард 5: Курикулум

На основу увида у опис Стандарда 5, као и прегледа свих достављених прилога у вези са курикулумом за студијски програм Мастер струковни васпитач, утврђено је да студијски програм траје две године (четири семестра), и да има укупно 120 ЕСПБ. Програм укључује обавезне и изборне предмете који су распоређени тако да у сваком семестру студент бира по један изборни предмет. Студијски програм има укупно 13 обавезних предмета и 10 изборних предмета распоређених у четири изборна блока. У оквиру обавезних предмета, предвиђени су и предмети који се односе на стручну праксу (Стручна пракса 1 - 3 ЕСПБ и Стручна пракса 2 - 3 ЕСПБ), као и предмети који се односе на Завршни рад (Примењени истражовачки рад - 10 ЕСПБ и Мастер завршни рад - 10 ЕСПБ). У структури студијског програма, изборни предмети заступљени су са 30,00% што представља минимум у складу са Упутством да најмање 30,00% ЕСПБ буде предвиђено за изборне предмете у односу на укупан број ЕСПБ бодова на мастер студијама. Такође, листа изборних предмета садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира (предвиђена су четири изборна предмета у првом блоку у којем се бирају два, по два два изборна предмета у другом и трећем блоку и три изборна предмета у четвртном блоку, при чему студент бира само један). У табели 5.16 приказан је распоред предмета по семестрима, број ЕСПБ за сваки предмет, као и број часова за сваки предмет и укупан број часова по семестру и на нивоу програма.

Допуном документације коригована је расподела ЕСПБ на изборним и обавезним предметима. Програмом је раније предвиђен изборни предмети у првој години студија који носи 9 ЕСПБ, док је за обавезне предмете у истом семестру било предвиђено 5 ЕСПБ (Језичке игре и стваралаштво) и 8 ЕСПБ (Савремени предшколски курикулуми и Педагошка дијагностика). Након допуне документације кориговане су позиције предмета и оптерећење студената на изборним и обавезним предметима у складу са другачијом расподелом ЕСПБ.

Активна настава заступљена је у оквиру препорученог броја часова и на нивоу целе године предвиђено је да има укупно од 615 до 645 часова активне наставе на првој години студија и 630 часова активне наставе на другој години студија. Часови су распоређени тако да је 6,25 часова предвиђено за предавања, 6,50 часова за вежбе и 7,50 часова за самостални студијско-истраживачки рад студента и 3,25 осталих часова просечно на недељном нивоу по семестру. Предвиђено је просечно 20,92 часова активне наставе на недељном нивоу.

У структури студијског програма, заступљени су предмети по типу у следећем односу:

- Академско-општеобразовни – 9,72%;
- Стручни - 37,22%;
- Стручно-апликативни - 53,06%.

Упутствима су за мастер струковне студије предвиђене су три групе предмета на основу типа предмета и проценат предмета по типу је у складу са стандардима.

Курикулум садржи и завршни рад који има две позиције и то кроз истраживања - студијски истраживачки рад (Примењени истраживачки рад - 10 ЕСПБ) и кроз писање и

одбрану завршног рада (Мастер завршни рад - 10 ЕСПБ). Оба предмета имају адекватно предвиђен број часова за самостални студијско истраживачки рад студента и остале часове.

На основу Књиге предмета која је приложена за предмет Мастер рад, у оквиру садржаја предмета наведено је да је мастер рад пројекат у којем се решава практични проблем из сектора предшколског васпитања и образовања, који је прихваћен од стране васпитно-образовне институције (предшколске установе или друге установе за децу предшколског узраста). Мастер рад се ради у предшколској установи са којом Школа има уговор. Висока школа струковних студија за образовање васпитача и тренера у Суботици има Уговор о пословној, научно-стручној сарадњи са предшколском установом „Наша радост“ из Суботице, која у и са њом остварује традиционално добру сарадњу на заједничким пројектима, стручној пракси и перманентном стручном усавршавању васпитачког кадра. Одбрана Пројекта се реализује у предшколској установи у којој је студент радио пројекат, а најмање један члан комисије за одбрану је представник предшколске установе. Овако дефинисан садржај мастер рада на струковним студијама је у складу са стандардима и упутствима јер је претпостављено да је завршни рад на мастер струковним студијама пројекат у којем се решава практични проблем из привредног или јавног сектора, који је прихваћен од стране привредне или јавне институције. Завршни рад се ради у привредној или јавној институцији са којом високошколска установа има уговор. Члан комисије за одбрану завршног рада на мастер струковним студијама је представник институције у којој кандидат реализује завршни рад.

Упутствима и Стандардима предвиђена је стручна пракса у последњој години другог нивоа у трајању од 90 сати и 3 ЕСПБ, што је у програму и испуњено. Саставни део курикулума на првој години студија чини предмет Стручна пракса 1 за који је предвиђено 6 ЕСПБ и 6 часова наставе на недељном нивоу који су сврстани у остале часове (укупно 90 часова). Такође, на другој години студија предвиђен је предмет Стручна пракса 2 за који је предвиђено 6 ЕСПБ и 6 часова наставе на недељном нивоу који су сврстани у остале часове (укупно 90 часова).

Књиге предмета имају неопходне елементе: назив предмета, број ЕСПБ, циљеве и исходе предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања. Након посете Установи и допуне документације, кориговани су уочени недостаци у појединим књигама предмета.

Предмет Педагошки модели подршке деци и породици - У силабусу је наведено да се предмет реализује на студијском програму - Васпитач деце предшколског узраста што је потребно исправити. Назив предмета и дефинисани садржаји нису усклађени. Садржаји предмета су кориговани у складу са сугестијама током посете и додано је спецификован на област подршке деци и сарадње са породицом. Међутим, исходи учења предмета нису усаглашено ни јасно формулисани. *Препорука* је да се у наредном периоду исходи учења и циљеви предмета додатно појасне и дефинишу.

Студијски програм Мастер струковни васпитач јесте усмерен на стицање практичних знања и компетенција за рад васпитача у предшколским установама, међутим, садржаје предвиђених предмета би додатно требало усмерити на развијање компетенција васпитача у складу са Правилником о компетенцијама за професију васпитач и њихов професионални развој. Такође, курикулум, као и садржаје предмета требало би допунити садржајима који уважавају актуелну концепцију рада у предшколским установама, према Правилнику о општим основама предшколског програма Године узлета.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

Студијски програм Мастер струковни васпитач је усклађен са савременим токовима и стањем науке и струке у области друштвено-хуманистичких наука. Упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама. Прилози 6.1. (www.pef.um.si/145/home), 6.2. (<https://www.oulu.fi/edu>) и 6.3. (<https://www.foozos.hr>), који упућују на сличне програме високошколских установа у европском образовном простору доступни су преко интернета. Анализом курикулума студијских програма који се изучавају на Универзитету у Марибору - Педагошки факултет, Осиеку (Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti) као и на Универзитету у Оулу - Педагошки факултет; уочава се подударност у избору предмета (садржаји из педагогије, методологије и сл.). Структура компарираних програма је слична структури студијског програма за коју се акредитација тражи.

Стандард 7: *Упис студената*

Број студената који се уписује на одговарајући студијски програм утврђује се на основу расположивих просторних и кадровских могућности високошколске установе.

На основу уредно приложене документације -

- табела 7.1 – Преглед броја студената који су уписани на студијски програм у текућој и претходне две године;
- табела 7.2 -- Преглед броја студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој школској години,

РК констатује да је планирани број студената за упис, предложен од стране установе, 24, као и укупан број студената на мастеру (Табела 7.2) с обзиром на то да је прва акредитација. Уколико се узме у обзир да РК није имала податке о пролазности и броју студената завршних година основних студија (Табела 8.2), РК сматра да треба отворити дискусију на тему уписне квоте (24) и саме потребе за поменутиим кадром на тржишту тиме што би се извршила анализа запослења у струци досадашњих студената који су стекли ово звање.

Врста знања, склоности и способности које се проверавају при упису одговарају природи студијског програма и начин те провере одговарају карактеру студијског програма и објављују се у конкурс.

На основу уредно приложене документације:

- прилог 7.1 – Конкурс за упис студената;
- прилог 7.2 – Решење о именовању комисије за пријем студената;
- прилог 7.3 – Услови уписа студената,

РК констатује да су сви параметри који су неопходни за реализацију провере знања, формирања комисије и самог конкурса у складу са нормама ВШО.

Због немогућности утврђивања пролазности и броја студената завршних година, по мишљењу РК, дискутабилна је потреба за предложеном уписном квотом.

Стандард 8: *Оцењивање и напредовање студената*

Студент савлађује студијски програм полагањем испита, чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова, у складу са студијским програмом

Коначан број ЕСПБ бодова (120) и број бодова који је предвиђен по семестру (30) као и сам начин стицања истих преко полагања испита, је у складу са ВШО.

Сваки предмет у програму има одређени број ЕСПБ бодова који студент остварује када са успехом положи испит.

На основу уредно приложене документације:

- табела 8.1 - Збирна листа поена по предметима,

РК констатује да је за сваки предмет на студијском програму уредно одређен број ЕСПБ бодова које студент стиче полагањем.

Број ЕСПБ бодова утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета и применом јединствене методологије високошколске установе за све студијске програме. Број ЕСПБ бодова предмета уредно је одређен узимајући у обзир све потребне факторе.

Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100.

За сваки наставни предмет предвиђен је број поена који студент може да оствари испуњењем предиспитних обавеза и успешним полагањем испита. Максималан број поена који студент може да оствари је 100.

Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави и испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максималан 70.

На основу уредно приложене документације:

- табела 8.1 – Књига предмета,

РК констатује да сви предмети обухватају предиспитне обавезе као и полагање испита у законом прописаној сразмери 30:70 и тиме испуњавају стандарде.

Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена.

Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита

Сваки предмет из студијског програма има јасан и јавно објављен начин стицања поена. Поени се стичу одређеним активностима, предиспитним обавезама и полагањем испита. Након прегледа књиге предмета сви горе поменути параметри су јасно прецизирани и тиме испуњавају поменути стандард.

Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (десет). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина и тиме испуњава услове формирања оцене предвиђене ВШО.

Стандард 9: Наставно особље

На студијском програму Мастер струковни васпитач укупно је ангажовано:

- 14 наставника (8 професора струковних студија, 3 предавача, 1 наставник вештина и 2 наставника страног језика). У установи са 100% радног времена запослено је 12 наставника, док је 1 наставник запослен са делом радног времена. Један наставник је ангажован по уговору.
- 1 сарадник: асистент са докторатом (запослен у установи са 100% радног времена).

Процент часова активне наставе коју изводе наставници који су ангажовани са 100% радног времена је 72,92%. Просечно оптерећење наставника на овом студијском програму је 2,28. Ниједан наставник нема укупно ангажовање веће од 12 часова недељно. Просечно оптерећење сарадника на овом студијском програму је 0,33. Ниједан сарадник нема укупно ангажовање веће од 16 часова недељно. Укупан број сарадника одговара потребама остварења студијског програма.

У књизи наставника налазе се подаци о свим наставницима који су ангажовани на студијском програму. Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научном пољу друштвено-хуманистичких наука.

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се поступком и условима за избор одговарајућа звања, а у складу са Законом о високом образовању и Актом о организацији и раду Високе школе струковних студија за образовање васпитача и тренера из Суботице. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Школа се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих вреднује резултате научно-истраживачког рада, педагошког рада, ангажовање у унапређењу наставног процеса и учешће у другим активностима од значаја за развој научне и наставне области и високошколске установе. Услови и поступак избора наставника и сарадника ближе су дефинисани у Правилнику о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа сарадника и наставника (Прилог 7.1. дат у Извештају о самовредновању). Научна компетенција наставника и сарадника вреднује се према критеријумима и индикаторима Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Подаци о наставном особљу јавно су доступни на сајту установе.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Увидом у приложу документацију утврђено је да је обезбеђен одговарајући простор за обављање наставе. Укупна површина којом високошколска установа располаже је 4,329,66м², а укупан број студената на свим студијским групама је 696 чиме се испуњава критеријум одговарајућег простора за извођење наставе са најмање 4 м² бруто простора по студенту. Просторни капацитети – амфитеатар, учионице, вежбаонице, слушаонице, лабораторије, сале, библиотека, читаоница и друге потребне просторије су у складу са потребама образовног процеса. Обезбеђена је техничка опрема за извођење наставе - рачунари, пројектори, интерактивна табла, одговарајућа уџбеничка литература. Постоје библиотечки ресурси релевантни за извођење студијског програма. У извештају о самовредновању наведено је да Висока школа има обезбеђен одговарајући простор за смештај библиотечног фонда (који премашује 21.000 јединица) – литературе на српском, од тога 8150 наслова на мађарском језику. У склопу библиотеке налази се и читаоница. Читаоница је светла и пространа (80 м²) и доступна најмање 12 часова дневно; већи део библиотеке је „отвореног типа” и омогућава студентима непосредан контакт са библиотечком грађом (приручна литература: збирке, речници, енциклопедије, хрестоматије, приручници, практикуми). Школа је претплаћена на неколико стручних часописа, али није наведено из којих области. Школа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Амфитеатар и све учионице имају опрему за презентовање (лаптоп или тв и пројектор), постоји и посебна, савремена рачунарска учионица, а кабинети професора и канцеларије служби опремљени су персоналним рачунарима. Школа има интерни електронски каталог који је постављен на сајт школе тако да студенти могу приступити и путем интернета и помоћу кључних речи претраживати наслове који се налазе у библиотеци. Висока школа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу могућности за перманентно образовање и усавршавање у струци.

Препорука је да се покривеност обавезних и изборних предмета литературом континуирано обогаћује актуелним изворима и стручним часописима. Веома корисно би

било увођење електронске обраде публикација набавком програмског пакета за библиотечко пословање. Треба наставити са подстицањем перманентног усавршавања ненаставног особља и пратити њихов рад и у складу са стеченим увидима у квалитет њиховог рада предузимати конкретне мере за унапређење њиховог функционисања. Развијати структуру органа управљања у складу са новонасталим потребама. Учешће у координацији међународних пројеката, међународној размени студената, наставног и ненаставног особља, допринело би континуираном унапређивању квалитета рада Високе школе.

Стандард 11: Контрола квалитета

Висока школа струковних студија за образовање васпитача и тренера у Суботици има разрађене формалне поступке за праћење и контролу студијских програма од стране стручних тела. Контрола квалитета студијског програма подразумева редовно и систематично праћење његове реализације и предузимање мере за унапрешење квалитета у погледу курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе. Школа спроводи поступак самовредновања студијских програма у складу са прописаним стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета.

У процесу самовредновања, у оквиру Стандарда 1 – Стратегије обезбеђивања квалитета може се констатовати да је Школа усвојила следећа документа: Статут школе, Стратегија обезбеђења квалитета - www.vsovsu.rs. (Прилог 11.2.), Мере и субјекти обезбеђења квалитета, и Оперативни план за обезбеђење квалитета.

У оквиру Стандарда 2 - Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета високошколске установе дефинисани су Правилником о спровођењу поступка за самовредновање и оцењивање квалитета Школе (Прилог 2.1. у Извештају о самовредновању и Прилог 11.1.а.). У оквиру стандарда квалитета дефинисан је и план рада комисије за квалитет и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе (Прилог 2.2.).

У оквиру Стандарда 3: Систем обезбеђења квалитета, Школа је Статутом и другим општим актима утврдила послове и задатке наставника, сарадника, студената, стручних органа за спровођење интерне евалуације и појединих поступака оцењивања квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета. Школа је обезбедила учешће студената у доношењу и реализацији стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета. У Извештају о самовредновању наводи се да Комисију за праћење и обезбеђивање квалитета чине пет чланова: два наставника, један сарадник, један из реда ненаставног особља и један студент (У Прилогу 11.1.б. наведени су чланови Комисије за писање Извештаја о самовредновању квалитета Школе и студијских програма). Комисија спроводи поступак оцењивања квалитета наставног процеса, студијских програма, педагошки рад наставника и сарадника, управљања Школом и квалитет ненаставне подршке, мишљење послодаваца о кадровима који су завршили Школу.

У оквиру Стандарда 5: Квалитет наставног процеса, високошколска установа прати спровођење плана наставе као и планова рада на појединачним предметима преко форме месечног извештаја о раду наставника и сарадника на предметима (Прилог 5.1.). Спровођење плана и распореда наставе прате директор школе и помоћник директора за наставни процес и по потреби предузимају корективне мере. У Извештају о самовредновању приказана је анализа резултата анкете студената о квалитету наставног процеса, квалитета уџбеника, библиотечких и информационих ресурса и њиховој

доступности (Прилог 5.2.). Детаљно су описане процедуре везани за реализацију наставе, испитне рокове (Прилог 5.3.)

У оквиру Стандарда 6: Квалитет научно-истраживачког уметничког и стручног рада, високошколска установа ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета. Школа обезбеђује учешће студената у процесу обезбеђења квалитета кроз рад Студентског парламента, и студентских представника у органима Школе, односно Наставно-стручног већа, Комисије за праћење и обезбеђење квалитета и Актива, као и кроз анкетирање студената о квалитету Школе. Школа спроводи следеће анкете студената:

1. анкету о квалитету студијског програма и услова рада (АНКЕТА 1);
2. анкету о квалитету наставног процеса (АНКЕТА 5);
3. анкету о квалитету педагошког рада наставника и сарадника (АНКЕТА 7);
4. анкету о квалитету уџбеника и литературе и др. (АНКЕТА 9);
5. анкету о квалитету управљања Школом и квалитету ваннаставне подршке (АНКЕТА11);

У оквиру Стандарда 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета Школа врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета. На основу утврђених стандарда, Школа је дефинисала и обезбедила поступке за евалуацију квалитета свог рада. Систематско праћење и периодична провера квалитета разрађена је следећим актима: Статут Школе, Правилник о самовредновању и обезбеђивању квалитета и Стратегија обезбеђења квалитета, који су јавно доступни преко интернет странице Школе и дати су као Прилог 14.1, у документацији о самовредновању Школе.

Дакле, квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, исхода, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма. Редовно и систематски проверавају се и, по потреби, изнова одређују: циљеви студијског програма и њихова усклађеност са основним задацима и циљевима високошколске установе; исходи и компетенције дипломираних студената, могућност запошљавања и даљег школовања; структура и садржај студијског програма у погледу односа опште-академских, научно-стручних и стручно-апликативних дисциплина; радно оптерећење студената мерено ЕСПБ бодовима.

Систематично се обезбеђује осавремењивање садржаја курикулума и њихова упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа. Институционални систем управљања квалитетом могуће је даље усавршавати уношењем измена и допуна у постојеће нормативе којима би се детаљније утврдиле надлежности свих лица која учествују у систему обезбеђења квалитета и евентуалне нове области које нису покривене.

Битно је даље радити на унапређењу система корективних мера и још интензивнијем укључивању студената у систем контроле квалитета.

Наставнике и сараднике је могуће даље едуковати за коришћење савремених наставних технологија и примену нових облика и метода рада са студентима, у циљу подизања квалитета наставе и квалитетнијег професионалног оспособљавања студената за будуће занимање.

Такође, важно је оспособљавање студената да критички и објективно процењују квалитет.

ПРЕПОРУКЕ

Предлог мера за отклањање уочених слабости:

- Садржаје предвиђених предмета би додатно требало усмерити на развијање компетенција васпитача у складу са *Правилником о компетенцијама за професију васпитач и њихов професионални развој*.
- Курикулум, као и садржаје предмета, требало би допунити садржајима који уважавају актуелну концепцију рада у предшколским установама, према *Правилнику о опитим основама предшколског програма Године узлета*.
- Препорука је да се покривеност обавезних и изборних предмета литературом континуирано обогаћује актуелним изворима и стручним часописима.
- Веома корисно би било увођење електронске обраде публикација набавком програмског пакета за библиотечко пословање.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета високошколске установе:

- Наставити са подстицањем перманентног усавршавања ненаставног особља и пратити њихов рад и у складу са стеченим увидима у квалитет њиховог рада предузимати конкретне мере за унапређење њиховог функционисања.
- Развијати структуру органа управљања у складу са новонасталим потребама.
- Учешће у координацији међународних пројеката, међународној размени студената, наставног и ненаставног особља, допринело би континуираном унапређивању квалитета рада Високе школе.
- Значајно би било установити начине и процедуре проверавања исхода и стручности које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања.
- Квалитет студијског програма могао би се подићи проширивањем понуде изборних предмета и осавремењавањем метода реализације наставе.
- У циљу подизања квалитета наставе и квалитетнијег професионалног оспособљавања студената за будуће занимање, наставнике и сараднике је могуће даље едуковати за коришћење савремених наставних технологија и примену нових облика и метода рада са студентима.
- Битно је упознавање студената са значајем њиховог учешћа у обезбеђењу квалитета, као и оспособљавање студената да критички и објективно дају процену квалитета.
- Институционални систем управљања квалитетом могуће је даље усавршавати - унети измене и допуне које ће детаљније утврдити надлежности свих лица које

учествују у систему обезбеђења квалитета и евентуалне нове области које нису покривене.

- Нарочито је важно радити на унапређењу система корективних мера и још интензивнијем укључивању студената у систем контроле квалитета.
- Важно је и радити интензивније на едукацији свих субјеката обезбеђења квалитета о самом систему обезбеђења квалитета.
- Направити план ангажовања људских ресурса у процесу праћења и провере квалитета - обезбедити ефикасно и квалитетно искоришћавање људских ресурса Високе школе.
- Анализирати поступак, инструменте и резултате студентске евалуације и самоевалуације рада наставника и сарадника и у складу са тим даље развијати и унапређивати систем за праћење и вредновање квалитета наставног процеса.
- За квалитет студијског програма потребно је редовно анкетирање студената и наставника о квалитету студијских програма, наставе и рада Високе школе, као и периодично анкетирање свршених студената и потенцијалних послодаваца о исходима образовања и стеченим компетенцијама.

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној 13. 05. 2021. године једногласно донела Одлуку о акредитацији студијског програма **Мастер струковне студије (МСС) – Мастер струковни васпитач**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки